

hosz modorosságában tévelygő régi iskola ugyanis azt hirdette, hogy klasszikus, elmúlt korban íátszó darabokban emelkedettebb hang, szerintük „lendület” kell. Szokványos szavalásba estek, mihelyt jelmezt öltöttek. Pedig — ezt egy kiváló úttörő és ma is kritikán felül álló, zseniális színészünk mondta: — „Antonius ép úgy fujta ki az orrát, akár csak a mai ember.” -- Ha pózolunk és torokhangon szavalunk, azzal még nem emelkedtünk a stilus magaslatáig. Az ember mindig ember volt; sőt mennél régebbi korba megyünk vissza, annál egyszerűbb, naivabb embereket találunk. Az ősember aligha értett a ravasz-sághoz; a természet gyermekeként: természetes is volt. A mai élet szörnyű harcai teszik az embert inkább raffinálttá s kényszerítik talán arra, hogy másnak mutassa magát, mint amilyen. Hihetőbb, hogy a mai ember affektált, kiszámított cselekedetű, kevésbé természetes, mint a régi korok egyszerű, hiszékeny lénye, tehát minél inkább az ősidőkhöz közelebb élő alakot visz elénk a művész, annál mesterkéletlenebb, annál kendőzetlenebb legyen ábrázolása. Nemes értelemben vett szinpadi stilus egy lehet, (ami a szó eredetének is hű értelmezője) s ez: kifejezésre juttatni az író minden gondolatát, a költő szellemében átélni szerepünket. Mert míg elavult szavalásba fullasztottak réggen mindent s egy kaptafára huzzák az összes klasszikusokat, addig a szerző szellemében való játék minden darabnak önként más-más stilust, veretet ad. Nem helyes az az álmodernitás sem, mely a legnagyobb drámai kitörések jeleneteit unalmas, köznapi hangon darálja le; természetes akkor lesz, ha az emberi élet minden kedélyhullámzását úgy és olyan hangon szólaltatja meg a művész, melyet hasonló helyzetben az élet diktál. Gárdonyi: „Annuska” című idilljét Gárdonyi szellemében kell átélni, Bródy „Tanítónő”-je Bródy stilusát követeli. Shakespeare örök emberi alakjait a shakespeareai gondolat irányítja s Goethe „Egmont”-ja nem dudolható el ugyanazon az álpáthoszon, ahogy Schiller darabjainál megszokták a régi hisztriók. A darab szellemében kell élni, ab-

rázolni, játszani s akkor stilusos lesz a színész. Minden egyéb ripacskodás. (L. ott.) (Doktor János.)

Stimm — a kotta; az ének vagy hangszer-szólam; német idioma, amelyet azonban a magyar színészek ajkáról is gyakran lehet hallani. (V. ö. Hangjegy.)

Stób Zoltán, hirlapíró, sz. 1900 máj. 12-én, Ujpesten. Érettségi után műegyetemre iratkozott. 1922 márc. 29.-én az Ujpesti Blaha Lujza Színházban bemutatták „Tánc” c. groteszk játékát. — 1920—1922-ig szerkesztette a „Művészvilág” c. budapesti képes hetilapot. — A „Hétfői Napló” munkatársa.

Stojanovits Péter Lázár, hegedűművész és zeneszerző, sz. 1877 szept. 6-án, Budapesten. A Nemzeti Zenedében Hubay Jenő tanítványa, majd a bécsi híres konzervatórium zeneszerzés-növendéke s 1909-ben már a Neues Konservatorium hegedűtanára, majd Budapesten 1911-13. a Székesfővár. Zeneiskolák hegedű-szakfelügyelője volt; ismét Bécsben élt, míg 1925-ben Belgrádban konzervatórium-igazgató és operai karnagy lett. Operái: „Floribella” (kézirat); „A tigris”, 1 felv., szöve. Brisbarre és Marc Michelle után írta Pergler Richard, ford. Várady Sándor. Bem. a M. Kir. Operaház, 1905 nov. 14. Operettjei: „Liebchen am Dach”, a bécsi Carl-színházban 200-nál több előadást ért meg, magyarul „Padlásszoba” c. alatt bem. a Városi Színház, 1917 nov. 30; u. o. színre került „A reichstadti herceg”, szöve. Leon Viktor és Reichert Henrik, ford. Liptai Imre, verseit Kulinyi Ernő, 1921 okt. 14.-én.

Stoll-család elsőrendű tagokat adott a szinpadnak. A 18. század második felében Stoll Antal a Bécs melletti Badenben volt egyházi karnagy; Mozart neki dedikálta híres „Ave verum corpus”-át (1791); fia: **József**, Schönauban született, katonakarnagy volt, ezredével Magyarországra került, végre a pesti német színháznál kötött ki, mint zenekari tag. Fia volt: **Péter**, hőstenor, utóbb bariton, majd neves énektanár, sz. 1815-ben,